

**Wël ë tuöm de adhuonjyeth ACWY
tënë mïth ë thukul ke run ë 10**

Lëk thiekiic 2024

Gem ë riel në laanyic atö tënë tuöm abirguöp de thukul

Amidhieeth ku amimuuk
alëu bik gem ë riel ya gam
në laanyic tënë but ë tuöm ë
meth në thukulic të cï kek yen
ë run ë 10.

Yin abi göör ë:

1. Kakuk ë konykony ke NSW
yënë kë lothin
2. Nëmbe de kaad ë
medikëërdü yin ku mehndu
(na ye wek warou onj tök)
3. Këkë ë nyooth de thukul ë
rou yen ye mehndu lö thïn në
ë run de 2024.

Në lëk juëc ke ajuiëer de tuöm
abirgoup në thukuul ke NSW
nëm [health.nsw.gov.au/
schoolvaccination](https://health.nsw.gov.au/schoolvaccination)

Të bi riel gam ë laanyic nem
[https://engage.health.nsw.
gov.au/engage](https://engage.health.nsw.gov.au/engage)

Në lëk juëc:

Wël ë tuöm Abirguöp de adhuonyeth ACWY

Meningococcal ACWY vaccination

Awërenj de Lëk Amidhiëeth

Maktëm këk piälguöp tō në NSW ee wël abirguöp cī ke gat miith ye yam në National Health & Medical Research Council (Akut Mat baai nhom de göör ë yith ë këk piälguöp ku tuaany cök) tō në ajuëer de tuöm abirguöp ë thukul yic. Waraganj cī gam ca amëdhiëeth / ran ë nyin tiit (signed) thanyic abi gäm.

Dhöl kuk bin ëke lo thïn:

- Amaath ke yin cī ye puöu pälpiny kuen lëk kāk.
- Na ye të nhiëer yin menhdu bi toom në wël abirguöp de meningococcal ACWY alim ba gem ë riëldu ka thiëc awërenj ë gem ë riël ba thiöñj në laanyic ka thiëc poom ye thiöñj ku dhukë thukulic.
- Të cie kōr yin bi menhdu bi toom në wët de tuaany adhuonyeth ACWY ke yin dunë Poom ë Gëm thiöñj ka dhuk.

Thiëc. Lëu bi yen gem el riël gam kadī tënë tuöm abirguöp de thukul?

Të bin riël gam thïn ë laanyic yin abi kōr ba:

1. Kakuk ë konykony ke NSW yenë lo thïn ku kakuk ë medikëër tënë yin ku menhdu.
2. Nëmbe de kaad ë medikëërdi yin ku mehndu (na ye wek warou anōj tōk)
 - Na ye yin ka menhdu anōj kääd de medikëër, gem ë riël alëu bi not ëye thiëc në kuer ë poom ye awërek (aye yök të cinë yen thiëc në thukuulic).

Thiëc. Lëu bi yen gem ë riëldië dhuökciiëen?

Amidhiëeth alëu bik awërenj ë gem ë riël guem/ dhuökciiëen në kuat ë thää cik tak kë tuöm abirguöp not ë kënë rōt looi.

Të cinë gem ë riël gam në laanyic, alim ba lo thïn tënë këk ë piälgup ke NSW në laanyic cī thiöñk apuath yenë riël gam thïn ku buath kuer nyooth në të yenë gem ë riël guem thïn.

Të cinë gem ë riël gam në poom ye thiöñjic, alim ba göt tënë ka cōl thukul ba kek lëk rin ë menh ë thukul, yōn tō yen thïn ku wël ë tuöm abirguöp cinë ke gem ë riël guem thïn.

Thiëc. Yenju yen ye tuaany de adhuonyeth?

Tuaany adhuonyeth ee acie rōt dac tēëm kua ee kōc kuöc dōm yen ye lo bi ya adhuonyeth (arëem de kuer nyith ku nyol de rël) ku/ka septicaemia (awuöc de riëem).

Cit ke tuaany de adhuonyeth acie lëu bi kek ya nyic apuath kua alëu bi yiic nañ atuöc/juëi teem rōt thïn, aḡarnhom, aḡuöc ë yeth, ariëem ë yomthook, akuöök thith-malöknyin cī guööt ka ḡuëeny, män de nurjer, aḡuöök ku ḡök.

Agut cī 10 ë buötic ke awuöc ke adhuonyeth aye kōc nōk na cōk kë nañ yilac ye tōk në guöpic, ku kōc cī poth alëu bik dōñ kekë tōk ë guöp gëkthïn.

Thiëc. Ye tuaany adhuonyeth rōt tekpiny kadī?

Käm atekpiny ë tuaany de adhuonyeth aye ke tuöc ë kem ke kōc në luëeth yiic në wum thar ku arööl. Kän akōr göt thiökic ku rëer bëric kekë raan yen muk käm yen puol guöp abec. Citmen de 'göt thiökic ku rëer bëric' ee ciëen pantök ka cëm ë thök mecic. Käm de tuaany adhuonyeth acie rōt ye dac tekpiny tënë raan lo tënë raan ku käm atekpiny ë tuaany acie pīr arët të liu kek ë raan guöp.

Thiëc. Ye wäl ë maruëi (abirguöp) lui apuath?

Wël abirguöp aa luui te cen këek guöp gel jak bik thōr ke tueny tueny kōc yuic bik dōm. Të rōm ran kek ee kōc tuany kë, ke kë den eke gel abi dhi luui arët, bi tuany duut eci ber rōt juak ka bi dōm dit du yen dōm tekic.

Thiëc. Ye riël yindī yen tō kekë abirguöp de tuaany adhuonyeth ACWY?

Tuöm tōñj tuöm abirguöp ë tuaany de adhuonyeth ACWY aril arët në gem de gël ë guöp tënë kuët ë tuaany ke adhuonyeth. Wël abirguöp acie guöp ë gël tënë tuaany de adhuonyeth ye kuat B bëëi.

Thiéc. Yeŋa lëu bī ya toom nē wël abirguöp?

Mīth ë thukuul abën nē run ë 10 nē thukul de rou yic, ku kɔc nɔŋ run ke 15-19 ye lɔ nē piöc puuth de diŋgīlith yic, alëu bī toom nē wël abirguöp bī tuaany adhuɔŋyeth de akutnhom A, C, W ku Y.

Thiéc. Yeŋa yen cie lëu bī toom nē wël abirguöp?

Wël abirguöp de tuaany adhuɔŋyeth ACWY acie lëu bī gam tēnē kɔc kek cī kaŋ naŋ anaphylaxis (akuöök):

- böth ë cök de tuöm theer ë wël de abirguöp ë tuaany de adhuɔŋyeth
- böth ë cök de kuët ke wël abirguöp tēkthook (ci gör nēl awërek kōu)

Kɔc kek nyic kake nɔŋ anyurnyur ë guöpdit tēnē wël ë cuir alëu aya acie lëu bī kek toom aya nē wël de abirguöp ë tuaany de adhuɔŋyeth ACWY.

Thiéc. Ye akuöök (anaphylaxis) ŋu?

Akuöök yen ayiel ræc arëtic wën ye ya athōŋ ku thucu bëëi na cī dɔc luŋi yīlac.

Yen acie rɔt ye dac looi tē puɔc abirguöp tuɔɔm. Akiim ye kɔc tom nē abirguöp (school immunisation nurses) aaci pöc arët nē tiëŋ / yīlac dē akuöök.

Thiéc. Kën menhdië thöl ë tuöm nē wël abirguöp de tuaany adhuɔŋyeth ACWY?

Tuöm wël abirguöp de tuaany adhuɔŋyeth ACWY aci mat nē ajuieer de tuöm ë tiit roor tueny ke mīth nɔŋ pëi ka 12 yic jɔk nē alëthbor 2018. Menhdu tek aci tuöm ë wël abirguöp de tuaany adhuɔŋyeth C yök theer yen ye guöp gël nē tuaany de adhuɔŋyeth C yetök.

Cin thin kor ë mīth ke thukul nɔŋ gup tueny kök (cītmen de liu de tak ka dak de këk ë guöp gelic) tēk ka cī ke dhil ë gëm ë wël de tuöm kån theer. Na ye yen, alim ba jam kekë dīktor du ka raan nyic lon ë wal na cī menhdu thiök bī lɔ toom.

Thiéc. Menhdië aci toom nē wël abirguöp de tuaany adhuɔŋyeth C - dek ë cin kë ye nök bī toom nē wël abirguöp de tuaany adhuɔŋyeth ACWY?

Mīth juëc arët abi toom nē wël de tuaany adhuɔŋyeth C kake ye puɔc dhiëeth.

Në bëëi kök yiic tuöm ke mīth kɔr bīk dīt yen aye gam, ku wël ë tuaany adhuɔŋyeth acwy abī tuöm ë gël ë guöp tēnē tuaany adhuɔŋyeth C ku gel kuët ë tuaany A, W ku Y. Mīth lik kök abī ya ka cī kek toom nē wël abirguöp de tuaany adhuɔŋyeth C nē 2015 - 2018 yic kaye bak de döm-ë- cök de Ciën/Cuök Tuöm, Acin Ariöp. Tuöm de wël abirguöp ë tuaany de adhuɔŋyeth ACWY ë men apuuth. Yen aye nhiaar bī lääk ka 4 (ŋuan) ya päl ë kaam de tuöm bī wël guöp nyieç gelic arët tēnē ke kuët ë tuaany.

Thiéc. Yekë këko kök kek ye wël ë abirguöp kån ke nyuɔɔth?

Wël abirguöp aye kɔɔr aya binë kɔc cath lɔ pandö yen nɔŋjic dac röm kekë tuaany adhuɔŋyeth, nɔŋjic hajj. Wël abirguöp aye kɔɔr aya binë këk ë luci kök, cītmen de kɔc ë lon de ajuieer ë këk pīr ku kɔc ke nɔŋ gup tuaany, cītmen de ciën tak.

Thiéc. Yëŋu ye ajuëk ë döŋ ë kɔc gup yen tō nē wël abirguöp ë adhuɔŋyeth ACWY yic?

Wël abirguöp alëu bī yic naŋ trometamol, sucrose ku sodium chloride. Ajuëk ë döŋ ë kɔc gup aci mät yic kë thin kor yen ë wël abirguöp kony bī luui apuuth ka luui ke ye kën këŋ gël bik cuök riäak (preservative).

Thiéc. Yë pial yin dī tō kek abirguöp?

Wël abirguöp ke Australia aaye yic cin diëer ku abin ke pialden dhiil ë tiŋ ë yic apuuth ke ŋot ë kën guɔ gam binë luui nē Akutnhom ë këŋ juieer (Therapeutic Goods Administration – TGA). Dö met ë thin, Akutnhom ë këŋ juir (TGA) aye nyin tiit ëtë puuth këk wël ke tuöm abirguöp ee mëtōŋë cinë ke luŋi.

Q. What are the side effects of meningococcal ACWY vaccination?

Karëc ë tuöl aye röt dac loi ke kor nyin ku eyic naŋ thieth guöp, aŋarnhom, ayuiecnhom, aræm, ku but (abuöt) ku thieth nē bak cī toom. Athäthiya ë bak cī toom ee dac dhukupiny nē biäk nē nin ka 2-3 yiic. Karëc dīt acie röt dac loi.

Lëk juëc nē biäkde këk ye wäac ke gup atō tēde lëk ke kɔc ye wal kɔɔr nē wël abirguöp
ë www.health.nsw.gov.au/schoolvaccination.

Amidhiëeth diëer nē biäk de kaye yök nē tuöm abirguöp cök alëu bīk (GP) dīktoor ken ya cɔɔl kek lëu bik mëktëm de pial ë gup ë juäc ya lëk.

Thiéc. Dëk wël ë tuɔɔm abirguöp lëu bī gam tenë tiŋ thin wën liac ka ye takic ke dek elëu bī liac?

Yei. Kuat ë tiŋ thin yë menh thukul/abun yen liac kä yë takic dëk aliac aci bī dhil birguöp. Nē köl cin bën panakim ke nëth (akim) ë kɔc birguup abī menh ë thukul ye tik thiëc lɔn liec kek ka lëu kë bīk liac. Na cī menh ë thukul gam dëk aliac, ka cī bī dhil ë tuöm (abirguöp). Menh ë thukul abī yöök emëtonjë bī wët jamic kenë amedhiëth / ran ë nyin tiit nē yen ku bī kuɔny akim kɔɔr. Abī gam rin ë ran kɔc kony nē këk ë wëi aben yen kɔc tuɔɔc thin kek yen jiëëm ë nhom gam, köçc atök ku nyintiit gam.

Thiéc. Ye ŋu na ye tēnɔŋ menhdië adhiëma ku lööm kotëthonë (cortisone) de aræm ka pirdinaithon (prednisone) nē kuer de wëi?

Wäl ë birguöp de tuaany adhuɔŋyeth ACWY bī gam tēnē raan nɔŋ adhiëma cök alɔn ë dek yen wël kök.

Thiéc. Yë ɲu bī looi të cī menh dië wuɔc e cī tom në wɛɛl abirgup në thukulic në wet etuany ka cī gaau ekol bī tamerji (nueth) ben?

Na cī tuɔm ë wɛɛl abirguɔp kath thok në thukulic, tuɔm ë dem ë cök thīn apuɔth bī dac ya looi të lëu yen rɔt. Amīdhiëeth apuɔth bīk diktorken ya cɔɔl ka ɣän ë tɔɔu ë wal yenë tuɔm abirguɔp looi thīn.

Thiéc. Lëu bī ɣen ba tuɔm abirguɔp cī gätpiny yök kadi?

Lëk ke biäk ë tuɔm de menhdu abī kek tääu nhial tënë Australian Immunisation Register (AIR) ago yen lëu në döör kekë akököl ë tuɔm ë menhdu yen tɔ wēnthɛɛr.

Amīdhiëeth alëu bīk thiéc në bak awɛrɛɲ de tuɔm ë mīthken tëde akököl ë gätpiny de tuɔm në kuat ë thää agut bī mīthken run ya 14 ku lɔtueɲ, ku mīth ë thukuul ye run 14 ku lɔtueɲ alëu bīk thiéc në bak awɛrɛɲ akököl den ë tuɔm cī gätpiny, cītmen ëka böth:

- në luui de akɔɔn ë medikëër ë laanyic në kuer de myGov my.gov.au/
- në luui de app ë Medicare Express Plus App servicesaustralia.gov.au/express-plus-mobile-apps
- Cɔl laany ë AIR General Enquiries Line on 1800 653 809.

Thiéc. Yë ɲu bī dhil ë tuɔl tënë lëk ë menh dië?

Yen lëk kek yeke gam / nyuɔɔth në poom ë gëm (Consent Form) yen anɔɲic ke ye moony ku lõɲ de gël ë keɲ në luɔɔɲ cī tääu / mat ë NSW ku Akuma mat baai nhom (Commonwealth) yic (tiɲ awɛrɛɲ de wɛɛl / lëk wɛɛl cī gätpiny). Lëk abī kek gät tëde tuɔm de abirguɔp ë pial gup NSW ku tääuë tëde tuɔm abirguɔp ë Australian (Australian Immunisation Register (AIR)) ke yen alëu bī döör kekë akököl ë tuɔm de menhdu ë tuɔm de menhdu yen tɔ ku tiɲ në MyGov.

Thiéc. Ye tēno lëu bī ɣen lëk juëc jam në tuɔm abirguɔp në thukulic yök thīn?

Wɛɛl / lëk juëc atɔ të :

- në nēm de webthiaat ë këk ë pialgup ë NSW ë www.health.nsw.gov.au/schoolvaccination
- në cöt de mëktëm dun ë këk pialgup ë juääc ë 1300 066 055

Dinka

Gëm tënë tuöm ë abirguöp de tuaany ë adhuonyeth ACWY

Bï amedhiëth/ran ë nyin tiit bëk abën thiöñjic. Yin athiëc ba göt ë **LATAAI DITNYÏN** në **galam col ka luknyin.**

1. Ka nyooth menh thukul/abun

Rin e kurdu (wurdit)

Rin ku

Köl ë Dhiëth yin

 / / **2 0**

Moc ka nya/tik

 Moc Nya/tik

Kënë luëel lañ tök/
atö ka këñ abën/
akënë tekthok

Yön ë gär/göt

Rin ke thukul/Panabun

Nëmba de medikëër

Nëmba thiääk ke rin ë menh
du tö ë medikëër yic

2. Raan adöny de baai

Yei / acie yen Ëë, yen Aboriginal Ëë, yen Torres Strait Islander Ëë, kerou Aboriginal ku Torres Strait Islander

3. Ka nyooth yin – Amëdhiëth ka Raan ë nyin tiit de löñ

Yen aca kuen ku deetic yen lëk cï gamë jam në kapuoth ku karec lëu bik tuol në wäl abirguöp ë tuaany adhuonyeth ACWY.

Yen aci gam bë menh diën cïn ë rin ke göör nhalë, muoc wal yic ë tök në wäl ë abirguöp de tuaany adhuonyeth ACWY.

Aya luel të cit të nyic ye, dek menh die:

1. Akën kan nañ miith cï wäc ke ye lononj etom eyë në abirguöp.
2. Acie nañ ka wäac kekë miith tënë kuat ajuieer de tuöm abirguöp cï kek göt në awërej ë "Lëk ke amëdhiëth" cï kek kuöm ë ye yic.
3. Acie liac.

Rin Amëdhiëth/Raan ë nyin tiit cït (mën. JOHN SMITH)

Rin nyooth Baai/adërëth ke baai (mën 5 SMITH LANE)

Baai
löñ cieñ

Nëmba de
Kod

Nëmba de Mobaal

Nëmba puoth dö cë kan (nañjic Kod de baai cit men, 02)

Imeil yenë tooc

Thany de amëdhiëth/raan ë nyin tiit

Nin Peeci

Gëtpiny de tuöm ë birguöp ë tuaany adhuonyeth ACWY

Bï amedhiëth/ran ë nyin tiit thiöñjic

 (këk ë nyuuth kãk adhil bik ya tuöm kekë ka tō nē kaad de medikëër köu)

Rin ë mshn thukul/abun cït (mën. JANE SMITH)

Ee kën luoi maktab ë rot

Kök

Cam

Thã (kam) ë tom yin Abirguöp
(Thãã ke 24)

Nëmba de bech (cin) nyooth abirguöp

Cuëc

Thany de akim

Nin Pëxi

x

Kë cï akim göör/göt

Yë wat ño kën tom në abirguöp

- Gääu
- Kuec (Jaai)
- Acie puol guop
- Acin yic thany
- Dhuk ciëñ ë wët cï gam
- Kök

Amëdhiëth/raan ë nyin tiit

Gëtpiny de tuöm ë birguöp ë tuaany adhuonyeth ACWY

Gëtpiny de tuöm ë birguöp ë tuaany adhuonyeth ACWY

 Bï amedhiëth/ran ë nyin tiit thiöñjic

Rin ë mshn thukul/abun cït (mën. JANE SMITH)

Ee kën luoi maktab ë rot

Kök

Cam

Thã (kam) ë tom yin Abirguöp
(Thãã ke 24)

Nëmba de bech (cin) nyooth abirguöp

Cuëc

Thany de akim

Nin Pëxi

x

Kë bi looi na cï tuöm abirguöp thök

- Muk ëkë cï göör këk, cï min lëu bin ë yin ber thiëc ba ë lëk kë bëëi.
- Lëk në biäk de tuöm ë menhdu ë wël abirguöp abi kek mat në mitöñjë tënë Australian Immunisation Register (AIR) (Akutnhom de Gëtpiny ë tuöm de koc Australia) yic.

Yenju ye looi na cï të toom nañ kë but

- Tãäu ë alanh cï juol në piu lir të cï toom abirguöp bi areem tekic.
- Löm wël areem ke areem.
- Dek piu/dek athiir dët.

Na tuany menh du në areem de guöp dir yin ke yin athiëc ba diktor dun thiik ke yin cöl.

